

hertillands. Denne Betragtning har for mig nogen Betydning, fordi, dersom man tænker sig den nuværende Besidder meget gammel, og man erindrer, at en følgende Paragraph kun tilskrives, at Kapitalen maa forblive indestaaende hos den Besidder, der faaer Skøde, det da især paa et Sted, hvor jeg formoder, at Tilveiebringelse af Penge er forbunden med endnu større Bønsfælgelighed end herhjemme, er af nogen Vigtighed, om en saadan Tilføining kan gjøres.

I Forbindelse dermed vil jeg med Hensyn til § 4, der in fine siger, at „Njøberne afholder alle ved de her omhandlede Overdragelser medgaaende Omkostninger“, tillade mig at forespørge hos Ministeriet, om der er Noget til Hinder for, at man, ogsaa i Analogi med, hvad man hertillands i lignende Forhold har gjort, fastsætter disse Omkostninger med et rundt Beløb til 1 eller $\frac{1}{2}$ pCt., da jeg nærer nogen Betyrning for, at Bestemmelsen, som den staaer, let kan medføre større Byrde, end Lovgiveren har tænkt sig, eller Sagens Natur med Rette kunde fordre.

Min Hovedbemærkning skulde imidlertid gaae ud paa § 10, hvor jeg læser, at Fæsterne af Husgaard skulde have Ret til hvert Aar at lade deres Faar græsse paa samtlige de i denne Lov omhandlede Trøer fra 25de Oktober til 14de Mai, i hvilket Tidsrum de fornødne Klæbninger ved Sghselmandens Foranstaltning ville være at gøre paa Ydergjærderne. Denne Haandhævelse af Noget, der maa forekomme i Almindelighed som et Uvæsen, har en stor Betænkelse ved sig, og denne Betænkelse voxer, naar jeg seer hen til, at Motiverne ophjse, at Loven siden sidste Forelæggelse her i Rigsdagen har været forelagt for det særøiste Lagthing, og at man der har ønsket, at der dertil skulde gjøres en meget vigtig Tilføining, nemlig: „dog kan Vinterfredningen af enkelte Trøer afløses ved frivillig Overeenskomst mellem Trøens Eier og vedkommende Fæstere“, hvilken Tilføining derhos er anbefalet af Stedets Amtmand. Imidlertid, sige Motiverne, kan Ministeriet ikke indlade sig derpaa; „da en Bestemmelse som den foreslaaede, idet den angaaer et Kontraktforhold, ikke egner sig til at optages i Loven.“ Jeg

har ikke fundet Mere fra Ministeriets Side anført mod denne Bestemmelse eller til Forsvar for § 10. Jeg gjentager, jeg kjender ikke de særøiste Forhold nøie nok til at turde tale med en bestemt Overbevisning, men det skulde undre mig, om det, der, jeg kunde næsten sige i den øvrige bekendte Verden, er principmæssigt afgjort, det nemlig, at Udskiftning af Fællesskab er i den bedre Kulturs og altsaa i det Heles Interesse, ikke ogsaa maatte gjælde, idetmindste til en vis Grad, for det Forhold, her omhandles, og den Betragtning, at Lovgivningsmagten ikke bør give en saadan Bestemmelse, fordi man derved vil gribe ind i et Kontraktforhold, maa jeg tilstaae, forekommer mig noget løierlig for et dansk Ministerium, da de største Belgjæringer, der af vor Regering ere viste Danmarks Forbrugere, ikke vilde være komne tilstede, hvis man havde tilagt dette Hensyn den Vægt, som man her synes at tillægge det.

Jeg gjentager, at disse mine Bemærkninger angaae Forhold, med hvilke jeg maa tilstaae, at jeg personlig er aldeles ubekjendt; men jeg vil haabe, at man, da de særøiste Sager nu engang komme for her, vil finde det nogenledes i sin Orden, at man idetmindste søger Oplysninger af Ministeriet, navnlig om det sidste Punkt.

Justitsministeren: Jeg tør troe, at Grunden til, at den ærebe Landskingsmand er fremkommen med de Bemærkninger, han har gjort med Hensyn til de to første af ham omhandlede Punkter, væsentlig er den, som han selv bemærkede, at han ikke er bekjendt med disse Forhold i en saadan Udstrækning, som er fornøden, for at Sagen kan staae aldeles klar netop med Hensyn til de smaa Grunde, hvorom der her er Tale. Jeg skal forudsikke den almindelige Bemærkning, fordi det kommer til at indvirke paa Afgjørelsen af de først omhandlede to Punkter, at disse Trøer ere særdeles smaa Grundstykker; de ere i den Grad smaa, at den Leie, der betales af de første af dem, neppe i noget Tilfælde vil overstige 1 Rd. om Aaret — Nogle betale 3 Mk., Andre 2 Mk. og atter Andre 24 s. om Aaret i Leie. Allerede denne Omstændighed vil vise, at de